

Lumparlands skola

Arbetsplan

2010 - 2011

Lumparlands skola - Arbetsplan 2010 - 2011

Innehåll

<i>Verksamhetens mål och medel.....</i>	4
MÅL OCH VERKSAMHETSIDÉER FÖR LUMPARLANDS SKOLA	4
Mål	4
Så arbetar vi för att nå målen.....	4
Gruppindelning	5
Undervisningssyn.	6
Kunskapssyn.....	7
Jämställdhet.....	7
Timresursens användning.....	7
Särskilda uppgifter.....	9
Specialundervisningen.....	9
UNDERVISNINGSARRANGEMANG	10
Klassammansättning och gruppindelning.....	10
Icke schemalagda aktiviteter	10
Datoranvändning i skolan.....	11
Elevhandledning.....	11
Stödundervisning.....	11
Elevklubb i musik.....	12
DELPLANER.....	13
”God stämning på skolan”	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Plan för krishantering vid Mobbning.....	14
Krisplan vid dödsfall eller allvarliga olycksfall.....	15
Drogpolicy.....	16
Grön Flagg.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Allergiplan.....	19
SKOLANS SAMARBETE MED HEMMEN.....	20
Kontakten skola - hem	20
SKOLFÖRVALTNING.....	21
Planering av skolverksamheten	21
Utvärdering av skolverksamheten	21
Personal	22
Skolmat.....	22
Skolskjutsar	22
Skolfastigheten	22
<i>Undervisningens former och innehåll.....</i>	23
Svenska åk 1-3	23
Svenska åk 4-6	25
Matematik åk 1-3.....	26
Matematik åk 4-6.....	27
Engelska.....	30
Finska	32
Tyska	33
Gymnastik.....	34
Träslöjd	35
Textilslöjd.....	36
Bildkonst.....	36
Dataundervisning	37

Sociala färdigheter	39
”Ordning och reda”	40
Temaarbete	41
Åk 1-3 Omgivningskunskap och religion	41
Åk. 3-6 Historia, samhällskunskap, fy/ke och religion	43
Åk. 4-6 Naturkunskap och religion	45
Musik	47

Verksamhetens mål och medel

MÅL OCH VERKSAMHETSIDÉER FÖR LUMPARLANDS SKOLA

Mål

Alla i skolan:

- skall längta till skolan varje dag
- skall respektera varandra, varandras åsikter, personlighet, olikheter, egendom och arbete
- skall visa ett positivt intresse och öppenhet för nytt och obekant
- skall uppföra sig väl, visa hänsyn, vara vänliga och artiga samt använda ett vårdat språk

Efter sex år i Lumparlands skola skall varje elev ha utvecklat följande sociala och praktiska färdigheter och kunskaper:

- självkänsla och tolerans mot andra.
- förmåga att bemöta alla oavsett kön, på ett jämbördigt sätt
- samarbetsförmåga och förmåga till konfliktlösning,
- förmåga att arbeta självständigt, att ta egna initiativ och till personligt ansvarstagande,
- förmåga att uttrycka sina tankar och känslor i tal och skrift,
- läsa, skriva och räkna på en nivå som ger en god grund för elevens fortsatta studier,
- grundläggande kunskaper om och känsla för naturen, sin egen historia och sitt eget samhälle,
- samt känna glädje och tillfredställelse i att ägna sig åt främmande språk, konst, musik, hantverk och fysisk aktivitet.
- träna färdigheter och lära in ny kunskap i ett sammanhang så att det leder till ett livslångt lärande.

Så arbetar vi för att nå målen.

”**Självständigt elevarbete**” är en grundtanke i vår strävan att nå målen, d.v.s. vi skall i allt skolarbete sträva och stimulera till självständigt elevarbete. Om eleverna tar ansvar för sitt eget arbete kan de i större utsträckning ges möjlighet att påverka skolarbetets innehåll och upplägg. Lärarens uppgift är att vägleda, stimulera och instruera eleverna i deras sökande efter kunskap. Motivationen och glädjen i arbetet ökar för alla parter. Samarbetet stimuleras och tränas när eleverna i takt med visad mognad och ansvars känsla ges större inflytande över skolarbetet. I åk 1-3 handlar ”Självständigt elevarbete” om att träna upp förmågan att göra enkla val, självständigt utföra uppgifter efter skriftliga eller muntliga instruktioner. I åk 4-6 blir det självständiga arbetet mer tydligt. I takt med visad mognad och ansvars känsla får

eleverna i större grad vara med och utforma uppgifterna: formulera problem, sätta upp mål, planera sin egen tid, etc.

Gruppindelning

Sedan gammalt är det en nödvändighet i Lumparlands skola att ha elever från flera årskurser i samma klass. Vi tycker att de åldersblandade grupperna underlättar arbetet med att nå flera av de övergripande målen.

Fördelarna med vårt arbetssätt:

- Ger möjlighet till årskurslös undervisning i svenska. Eleverna arbetar i egen takt enligt mognad och personliga förutsättningar oberoende av ålder och årskurs.
- Ger möjlighet till åldersblandad temaundervisning i läs- och färdighetsämnena. Elever i olika åldrar arbetar samtidigt med samma tema. Uppgifterna varierar och anpassas till den enskilde elevens förmåga. Lärostoffet är indelat i två års växelkurser i läsåmnena geografi, fysik/kemi och samhällskunskap (samhällslära och historia) och i tre års växelkurser i hembygdkunskap, naturkunskap (biologi och miljölära) och religionskunskap.
- Ger eleverna möjlighet att träna samarbete och konfliktlösning i blandade grupper där de får prova på olika roller (ibland hjälpa, ibland bli hjälpta).
- Ökar förståelsen för olikheter mellan människor.
- Underlättar och stimulerar det självständiga elevarbetet.

Vi stöder barn med särskilda behov genom att:

- lärarna använder elevaktiva och kreativa arbetssätt
- elever som har svårigheter att arbeta självständigt ges särskilt stöd,
- lärarna använder undervisningsformer som beaktar varje enskild elevs förutsättningar i så hög grad som möjligt. Alla har olika vägar till lärande.

" Rätt uppgift till varje barn "

" Det jag hör, det glömmer jag.

Det jag ser, det kommer jag ihåg.

Det jag gör, det förstår jag. "

Kinesiskt ordspråk

Undervisningssyn.

För att tydliggöra hur vi arbetar för att nå de färdighets- och kunskapsmål vi ställt upp har vi delat in undervisningen i tre kategorier:

Ämnesbundna färdigheter

Övning av ämnesbundna färdigheter
TALA, LÄSA, SKRIVA, RÄKNA
Främmande språk, slöjd, gymnastik, bildkonst, musik, mm.

Här avses den grundläggande träningen av basfärdigheter, t.ex. läsning, skrivning, grammatik, multiplikationstabeller, mm, mm. Tyngdpunkten ligger på basfärdigheterna tala, läsa, skriva, räkna. Undervisningen inom detta område utgår till stor del från färdigt undervisningsmaterial (arbetsböcker och annat övningsmaterial). Arbetet med dessa färdigheter ses kanske av många som ”traditionell” undervisning. Arbetsmetoder och material har dock förändrats mycket sedan dagens föräldrageneration gick i skolan, varför benämningen i flera avseenden är missvisande. Skolans strävan är att så långt möjligt träna färdigheter i ett sammanhang.

Sociala färdigheter och ”ordning och reda”

Övning av sociala och organisatoriska färdigheter
Planera, utvärdera
Samarbete
Självkänedom
Konfliktlösning
etc.

Under denna kategori hittar vi den ”osynliga” undervisningen; de färdigheter som tas upp i grundskolelag, läroplan och arbetsplan men som inte syns i schemat och som inte enkelt kan inordnas i den traditionella ämnesindelningen (d.v.s. svenska, religion, matematik, etc.). Exempel på sociala färdigheter och ”ordning och reda” färdigheter är arbetsplanering, utvärdering, samarbete, självkänedom och konfliktlösning. Undervisningen inom dessa områden sker till stor del utan traditionella läroböcker. En strävan är dock att bli mer målmedveten och systematisk också i denna del av skolarbetet.

Temaarbete

Temaarbete
Tillämpning av färdigheter
Skapa verklighetsbild
Sammanhang och helheter
Fakta som bör läras in i ett sammanhang

I temaarbetet arbetar vi med olika typer av kunskaper och färdigheter i ett större sammanhang. Vi tillämpar våra basfärdigheter på sammansatta arbetsuppgifter, vi utvecklar förmågan att se sammanhang och helheter, vi bygger upp vår verklighetsbild och vi lär oss nya fakta i ett sammanhang. Det är i detta arbete som kunskaper fördjupas och mognar. Naturkunskap och samhällskunskapsundervisningen bedrivs till största delen som temaarbete. Andra ämnen som till stor del integreras i temaarbetet är svenska och bildkonst. Under kortare eller längre temaperioder integreras även övriga ämnen, t.ex. slöjd, främmande språk, matematik och musik, i temaarbetet.

Kunskapssyn

- Grunden för allt lärande är: **tala, läsa, skriva, räkna.**
- Kunskap och känsla för sin egen historia och i sitt eget samhälle är en nödvändig grund för ökad självkänsla och för att förstå andra samhällen, kulturer och människor.
- En god allmänbildning utgör grunden för att fungera i vår sociala och kulturella gemenskap.
- Kunskap och förståelse för samspelet mellan människa, samhälle och natur är viktigt.
- I en allt mer kaotisk värld där informationsflödet ökar lavinartat är förmågan att se samband, strukturer och helheter av stort värde. I ett sådant samhälle är det också viktigt att aktivt kunna söka, kritiskt granska och bearbeta fakta ur olika källor.
- Kunskap behöver fördjupas och mogna, d.v.s. vi skall sträva till att komma från **fakta till färdighet**, vidare till **förtrogenhet** och slutligen **förståelse**.

Jämställdhet

Huvudmål

- I vår skola bemöts alla oavsett kön, på ett jämbördigt sätt.
- I vår skola får pojkar vara pojkar och flickor får vara flickor och alla ska oberoende av kön få utvecklas optimalt.
- Vår skola är lika motiverande, anpassad och intressant för både flickor och pojkar

Delmål

- Få bort speciellt pojkars våldsamma beteende
- Få bort kränkningar i ord och handling mellan flickor och pojkar
- Fånga upp barn som lever med våld i hemmet
- En stärkt sund självkänsla hos flickor och pojkar
- Flickor och pojkar ges lika mycket utrymme
- En saklig bedömning

Åtgärder

För att nå målen krävs:

- Ledning skolvis och i distriktet
- Distriktsmötet/ledningsgruppen stöder och samordnar
- Ledningen gör kontinuerliga uppföljningar och utvärderingar
- Personalen utbildas
- Genuspedagog på varje skola
- Tids- och ekonomiska resurser. Projektpengar avsätts för avlöning till lärare vid möten och fortbildning

SKOLANS TIMRESURS

Timresursens användning

Läsåret 2010-11 kan eleverna välja mellan två frivilligt språk – finska och tyska – från och med åk 5. För Lumparlands skola beräknas 2 veckotimmar för finska-gruppen och 2 veckotimmar för tyska-gruppen.

Språkklubsverksamheten omfattar 6-8 lektioner (3-4 lektioner för vardera tyska och finska) och pågår under vårterminen. Syftet är att eleverna skall få bekanta sig med de olika språken inför sitt första val av frivilliga språk.

Timresursen fördelas enligt följande:

Undervisning	AW	20 vt
”	MR	23 vt
”	XX	16 vt
”	YY	16 vt
”	musik	4 vt
”	HK, eng, fi	6vt
”	KN, ty	2vt
Specialundervisning		8 vt
Genuspedagog AW		0,5 vt
Skötsel av bibliotek AW		0,5 vt
Skötsel av AV-läromedel AW		0,5 vt
Ansvar för datautrustning AW		3 vt
Elevklubb i musik		0,5 vt
Elevklubb i språk (ty, fi)		0,33 vt*
Reserverat stödundervisning		0,5 vt

* Språkklubb 1vt jan-mars (= ca 0,33 vt för hela läsåret).

Timläraren XX handhar föreståndaruppgiften med en undervisningsskyldighet på 16 vt. YY är ansvarig för undervisning av elever med anpassad läroplan.

Timresursens fördelning: Klasserna delas i textil- och teknisk slöjd, språkundervisning och till stor del i matte, svenska, historia och geografi. I åk. 4-6 finns en personlig elevassistent 25 vt.

Av föreståndarens/timlärarens 16 vt kan några timmar användas som en fri resurs som fördelas i samband med tema- och veckoplanering.

Särskilda uppgifter

Skötsel av bibliotek handhas av Agneta Wilhelms. I uppgiften ingår att sköta och anskaffa klassrummens referenslitteratur och lärarrummets litteratur, samt att planera samarbetet med kommunbiblioteket.

Skötsel av skolans klippbok och arkivering av tidningsurklipp och fotografier sköts av Agneta Wilhelms.

Skötsel av AV-läromedel handhas av Agneta Wilhelms. I uppgiften ingår att ansvara för skötsel och anskaffning av AV-läromedel.

Uppgiften som genuspedagog handhas av Agneta Wilhelms. Till uppgiften hör att handleda lärare, personal och elever i jämställdhetsfrågor.

Skötsel och ansvar för datautrustning och skolans hemsida handhas av Agneta Wilhelms. I uppgiften ingår att ansvara för datautrustningen och handleda lärare, personal och elever i skolan vid datorarbete, samt att uppdatera och utveckla skolans hemsida.

Rastvaktsschema finns i skolan där samtliga lärares rastövervakningsskyldighet framgår.

Specialundervisningen

Specialundervisningens timresurs är 8 veckotimmar. Specialundervisning ges åt elever med läs- och skrivsvårigheter, dyslexi, matematiksvårigheter, koncentrationssvårigheter, elever med hinder för sin motivation, samt andra särskilda svårigheter.

I skolan används den dyslexiplan som utarbetats av Södra Ålands Högstadiedistrikt.

Åtgärdsprogram för enskilda elever görs vid behov.

UNDERVISNINGSAARRANGEMANG

Klassammansättning och gruppindelning

Klasserna är indelade i åk 1-3 och åk 4-6.

Klasserna delas i grupper vid språk, slöjd, fy/ke samt samhällskunskap/historia och geografi..

Klasserna delas också en del av svenska och matematiklektionerna. Delningarna görs enligt behov, periodvis eller för hela läsåret.

Icke schemalagda aktiviteter

Skolans strävan är att så långt möjligt integrera dessa aktiviteter i temaarbeten

Utbyte utanför skolan

Åk 1-3: kontakter med Lemlands skola, klass Hallongården, samt Singö skola, Sverige.

Temaundervisning av utomstående

Besök från polis eller räddningsväsendet

Trafikundervisning

SANT (sniffning, alkohol, narkotika och tobak)

Utrymningsövning (september)

Första hjälp / Plåsterkurs (nästa gång läsåret 2011-2012)

Besök i anknytning till undervisningen

”Dagar” som uppmärksammas

Hungerdagen

Helger och högtider

FN-dagen

Världsbokdagen

Miljöveckan (om möjligt i samarbete med Lumparlands Agenda 21 grupp)

Kura ´gryning, Nordiska biblioteksveckan

Grön Flagg-dagen

Informationssäkerhetsdagen

Festligheter i skolan

Luciafirande

Julfest

Skolavslutningsprogram

Konst- och hantverksutställningar

Läskalas

Kulturaktiviteter på annan plats

Besök vid museer och utställningar.

Besök vid stadsbiblioteket.

Kyrkobesök vid terminsavslutningarna.

Teater-, bio- och konsertbesök i mån av utbud och ekonomi.

Deltagande i aktiviteter kring barnens litteraturdagar (BLD).

Friluft- och idrottsdagar

Dagliga promenader (en rast) för att ge eleverna grund för hälsosamt levnadssätt.

Bär- och svampplockning halv dag i september.

Halv vintersportdag i januari - mars

Naturstig, halv dag i maj

Cykelutflykter åk 4-6

Åländska prova-på dagen i bl.a. friidrott, stafettlöpning, fotboll, innebandy och simning om intresse finns bland elever och arrangörer.

Skridskoåkning i Islandia och på Kapellviken om möjligt.

Simning i Mariebad (3 gånger per termin för vardera klassen)

Andra resor och studiebesök

För åk 1-3: Exkursion till åländsk kommun.

För åk 4-6: Lägerskola (1 ggr för varje elev, d.v.s. vart tredje år) eller exkursion till åländsk kommun. Lägerskola för åk 4-6 till ht. 2010. Nästa lägerskola 2013-2014 för att stärka klassens sammanhållning

Studiebesök i anknytning till undervisningen.

Temaområden som betonas under året

Hälsa

Jämställdhet

Trygg i skolan

Skogen

Fortsätter arbetet med att erhålla Grön Flagg

Datoranvändning i skolan

Datorn är ett arbetsredskap och pedagogiskt hjälpmedel i undervisningen.

- **Kontrakt**

Alla elever och deras föräldrar skriver under ett kontrakt som innehåller reglerna för datoranvändning i skolan.

- Introduktion av lärplattformen Fronter under läsåret 2009-2010

- Åk 1-3 arbetar med att skriva sig till läsning med datorn som hjälpmedel

Elevhandledning

Elevhandledning ges individuellt åt varje elev i klassundervisningen. Eleverna bör stimuleras till att utveckla sin studieteknik. Eleverna har möjlighet till enskilda samtal med läraren och deltar även i utvecklingssamtal med elev - förälder - lärare.

Stödundervisning

För stödundervisning har reserverats 0,5 veckotimme. Stödundervisning ges av skolans lärare vid behov t.ex. då en elev varit långvarigt sjuk.

Övriga uppgifter

Anpassade lärokurser

I Lumparlands skola ges även möjlighet till helt eller delvis anpassad undervisning. Anpassade lärokurser kan i olika grad avvika från lärokurserna för grundskolans allmänna undervisning. Behov av anpassad undervisning skall godkännas av skolnämnd.

Elevklubb i musik

En elevklubb i musik planeras med 0,5 veckotimme. I elevklubben i musik ingår en gitarrgrupp, pianospelning eller andra instrument beroende på elevernas intresse och möjlighet att få ledare. Planering av elevklubbens verksamhet görs under läsårets. Terminens timantal kan fördelas under en kortare tidsperiod för att få en effektiv undervisning.

DELPLANER

Trygg i skolan

Lumparlands skola arbetar med att eleverna ska känna trygghet i skolan. De senaste åren har skolan också diskuterat detta tema med daghemmet Videungen. Syftet med arbetet är att skapa:

- en gemensam värdegrund för arbetet med barn från 3-12 år, där föräldrar, skolans personal och elever känner sig delaktiga,
- ett metodiskt och målmedvetet arbete för att bygga upp barnens självkänsla och gruppsamhörighet.

Rutiner

Genom gemensamma rutiner skapas en kontinuitet och trygghet i arbetet med god stämning. Ritualerna skall till stora delar vara samma under hela dagis och lågstadietiden, oberoende av lärare och annat som förändras med tiden.

gemensamma former för att hälsa, tacka, artighetsfraser o -gester, bordsskick, lektionsstart o avslut, applådera, berömma, etc

Individarbete

Barnet skall utveckla självkänsla, självförtroende, förmågan till självreflektion. Barnet skall bilda sig egna uppfattningar i etiska och moraliska frågor.

Etiska samtal, Steg Vis, värderingsövningar, konflikthantering, övningar som stärker självkänslan etc.

Gemenskapsarbete

Barnen skall genom metodiskt valda arbetsformer och övningar träna upp förmågan att skapa en positiv stämning i en grupp, såväl inom skolarbetet som i rastaktiviteter.

Berätta, uppträda inför grupp, diskussioner och värderingsövningar i grupp för att träna förmågan att tala/uppträda, lyssna, visa intresse, nyfikenhet och uppskattning/stöd.

De fasta formerna för arbetet med att skapa god stämning i skolan är:

- **Konflikthantering**
Lärare och elever arbetar gemensamt för att hitta den mest lämpliga metoden att lösa problem och konflikter..
- **Fadderelever**
De elever som börjar skolan detta läsår kommer att få en av de äldre eleverna i lilla klassen som fadder.
 - **Klassamlingar**
De regelbundna samlingarna i klass bibehålls och utvecklas i syfte att förstärka klassgemenskapen och lugnet och tryggheten i skolan.
- **Storsamlingar**
Regelbundna storsamlingar inför helger och högtider samt olika teman.
- **Steg Vis mfl. arbetsmetoder**
Används i åk. 1-6

Ordningsregler

Ordningsreglerna diskuteras i början av läsåret, på ett sådant sätt att alla i skolan känner ett personligt ansvar att följa reglerna. All personal har rätt att ingripa då det uppstår situationer där det krävs en vuxens agerande.

De aktuella ordningsreglerna presenteras i arbetsplanens organisatoriska del och i det informationsblad om Lumparlands skola som delas ut till elever och föräldrar.

Plan för krishantering vid Mobbning

Mobbinggruppen består av: skolföreståndare + klassföreståndarna. Gruppen sammanträder så snart de fått uppgifter om att mobbning förekommer på skolan. Det första mötet skall innehålla:

- en sammanställning av vad vi vet,
- beslut om vilka åtgärder som skall vidtas för att samla in ytterligare fakta om mobbningen (Vad har lärarna sett? Vilka elever borde höras? Finns det andra som kan ha märkt något?)
- en bedömning av om en aktuell händelse skall behandlas som ett mobbningsfall. Vid denna bedömning skall principen vara att hellre utreda lite för mycket än lite för litet. I många mobbningsfall vet lärarna minst av alla,
- en bedömning av om (och i så fall när) föräldrarna skall kontaktas.
- en bedömning av om några akuta åtgärder skall vidtas för att förhindra ytterligare lidande, (här avses åtgärder i väntan på att vi hinner samla in ytterligare fakta), t.ex. förstärkt rastövervakning, övervakning av skolskjutsvägen, ändrade placeringar i matsal eller klassrum (för hela gruppen), etc.

Denna plan för krishantering vid mobbning används då:

- någon eller några, upprepade gånger under en längre tid (någon vecka eller mer), trakasserar, fryser ut eller utövar fysiskt eller psykiskt våld mot en person i underläge.

Då vi får signaler om mobbning arbetar vi enligt följande:

- att vi samlar så mycket fakta som möjligt om vad som har hänt, när det har hänt och vilka som har varit inblandade
- att den berörda läraren + ytterligare någon ur elevvårdsteamet håller enskilda samtal med mobbaren / mobbarna,
- att skolans mobbinggrupp avgör i vilket skede föräldrarna kontaktas,
- att skolpsykolog, kurator och skolhälsovårdare vid behov konsulteras.

Mobbinggruppen dokumenterar under arbetets gång samt avslutar varje insats med en utvärdering av sitt arbete.

Krisplan vid dödsfall eller allvarliga olycksfall

1. Krisgruppens funktion och medlemmar

Krisgruppen består av föreståndare, klasslärare, hälsovårdare och skolpsykolog. Krisgruppen träffas i inledningen av varje läsår för att gå igenom rutinerna.

Målsättning:

- Öka kunskapen om hur barn reagerar vid dödsfall och allvarliga olycksfall.
- Verka som stöd för lärarna.
- Verkställa handlingsprogrammet då ett dödsfall eller en olycka inträffat.
- Ta ställning till om personer utifrån (polis, präst o.dyl.) behövs.

2. Åtgärder vid plötsliga döds- och olycksfall

1. Kontakta föreståndaren.
2. Föreståndaren sammankallar krisgruppen omedelbart då elev eller kollega dött. Även då elevs förälder eller syskon dött kan krisgruppen sammankallas.
3. Föreståndaren / krisgruppen sammankallar lärarkollegiet för diskussion.

2A Om lärare / kollega dött

Föreståndaren sammankallar krisgruppen som ger kollegiet förslag till åtgärder. Vid akut dödsfall behövs först ett samtal gemensamt för hela skolan och sedan klassrumssamtal.

Se pkt 1-3

4. Stor minnessamling

2B Om elev dött

Se pkt 1-3

4. Hela skolan samlas.
5. Föreståndare / klasslärare redogör för vad som har hänt och vad som skall hända de närmaste timmarna.
6. Vid behov hjälper övrig sakkunnig personal till.

Därefter följer **klassrumssamtal**.

7. Stor minnessamling.

2C Om nära anhörig till elev dött

I samråd med de anhöriga och eleven samtalar läraren i berörda klasser med eleverna. I samtliga fall kontaktas vid behov sakkunnig person t.ex. hälsovårdare eller skolpsykolog. Vid allvarliga olycksfall följs samma åtgärder.

I övrigt följs de riktlinjer som föreslås för krisbehandling i **Atle Dyregrovs bok "Barn i sorg" (boken finns i skolans bibliotek).**

Förklara för eleverna att man reagerar på olika sätt.

I lärarrummets bokhylla finns material (ljus, duk, dikthäfte, CD, m.m) att användas i krissituationer.

3 Information till föräldrar

Om dödsfall eller allvarlig olycka skett i skolan meddelas alla föräldrar per telefon så att inget barn skickas ensamt hem.

Vid övriga olycksfall tar kollegiet ställning till om alla föräldrar eller endast berörda föräldrar informeras om vad som hänt. Föräldrarna kan informeras per telefon eller skriftligt.

Drogpolicy

Drogpolicyn diskuteras årligen i samarbete mellan elevvårdsgruppen och eleverna. Ansvarig för drogpolicyarbetet är den lärare som ansvarar för SANT-undervisningen i åk 4-6.

1 Policy (= principer, riktlinjer)

Personalen i Lumparlands skola har bland sina viktigaste uppgifter att befrämja den enskilda elevens utveckling och hälsa. Om och när någon av oss reagerar på att en elev inte är sig själv beteendemässigt eller hälsomässigt hör det till våra skyldigheter att ingripa. Detta gäller bl a förseningar, skolk, vandalisering, mobbning, dåligt uppförande samt beteenden som har samband med sniffning, alkohol, narkotika och tobak (SANT).

Vanligen är det klassläraren som kontaktar berörd elev samt föräldrar, men i akuta fall ingriper vem som helst ur personalen (utan skillnad i auktoritet). Klassläraren meddelar även iakttagelser av SANT-bruk på fritiden(färjor, gator etc) till berörda föräldrar. Detta kan tyckas vara ett överdrivet rapportering, men vi tror att det är viktigt att alla vuxna tydligt signalerar att SANT alltid är ohälsosamt, olagligt och extremt lätt vanebildande för eleverna.

Vi i skolpersonalen hoppas att en klart uttalad policy samt en tydlig handlingsplan ger en trygghet för alla berörda, dvs elever, hem och personal. Forskning visar att en tydligt drognegativ attityd bland vuxna bidrar till att skapa liknande attityder hos de unga. Dessutom visar forskningen också att vuxna genom bl a sitt eget SANT-bruk tjänar som exempel för ungdomen.

Genom tydliga attityder och klara regler kan vi alltså bidra till att utesluta eller åtminstone begränsa ungdomars experimenterande med droger av olika slag.

2 Handlingsplan

a) Förebyggande arbete. Här är syftet att informera eleverna om SANT. Vi diskuterar bl a:

- vad är SANT
- varför används SANT
- vilka effekter ger SANT fysiskt, mentalt, socialt, ekonomiskt
- lagstiftning
- argumenteringsövningar (t ex låtsassituationer : fester, "Nygatsbeteende" etc)
- vid möjlighet besök av personer med olika kunskaper eller erfarenheter av SANT

SANT-problematiken vävs in i olika läroämnen, bl a i biologi, samhällskunskap och svenska.

b) Akutåtgärder.

Dessa tillämpas om elev vid skolan uppfattas vara drogpåverkad i skolan. Syftet är primärt att på bästa sätt hjälpa en elev som möjligen har SANT-relaterade problem. Viktigt här är också att möjligast väl behålla lugn och arbetsro i skolan.

- Vårdnadshavare kontaktas och upplyses om situationen.
- Påverkad individ avvisas från skolområdet men övervakas tills vårdnadshavaren övertar ansvaret.
Eleven fråntas eventuella droger, vilka överlämnas till vårdnadshavaren.
- Hälsovårdare kontaktas och kontrollerar vid behov, om möjlighet finns, den påverkades hälsa.
- Skolan, eleven, vårdnadshavare och hälsovårdare samt vid behov ytterligare fackfolk diskuterar tillsammans situationen och hur den bör följas upp.
- Kollegiet samt vid behov övrigt fackfolk och elevrepresentanter tar ställning till om och hur det inträffade behöver diskuteras i klass.

Grön Flagg

Läsåret 2009-10 har vi arbetat med temat Vatten för att erhålla Grön Flagg från Natur & Miljö r.f. Temaarbetet dokumenteras och redovisas under höstterminen. Arbetet fortsätter inkommande läsår med ett nytt tema om något som berör hållbar utveckling, vilket bestäms i miljörådet och personalteamet vid höstterminens början.

Målet för miljöfostran 2009-10 var

Vi vill att barnen

- ska få positiva och trevliga upplevelser av vatten genom att göra experiment, vistas vid vatten, simma, måla med vattenfärger, göra en vattenmusikal m.m. Alla sinnen bör vara med.
- att de ska reflektera över att allt vad vi gör påverkar våra vatten även om vi själva tycker att det bara är en småsak vi bidrar med. "Många bäckar små gör en stor å".
- ska veta att det finns organisationer som arbetar för rent vatten
- ska ha kunskap om livet i vatten, växter och djur samt kunna fakta om vatten

Målet är att minska vår vattenförbrukning med 5 %.

Ett annat mål är att hjälpa till att hålla simstranden trevlig och i skick.

Skolan har ett miljöråd för Grön Flagg-arbetet. I rådet ingår 5 elever och två personal med Agneta Wilhelms som ordförande.

Hela personalteamet diskuterar också aktuella frågor på samplaneringsmöten.

Målet för det nya temat utarbetas tillsammans i miljørådet under höstterminen. Eleverna ska vara delaktiga.

Miljöbefrämjande verksamhet som tillämpas i skolan

- samutnyttjande av skolskjutsar så långt möjligt,
- samplanering av busstransporter med dagis (t.ex. vid simning)
- ökat användande av ekologiska och lokala livsmedel, i mån av möjlighet används lokala produkter, obesprutade grönsaker, rotfrukter och potatis
- mycket liten användning av halvfabrikat i matlagningen
- inköp av livsmedel i större förpackningar och partier
- återvinningspapper eller miljömärkta papper används till en stor del bl.a. hushållspapper, kopieringspapper, häften m.m.
- kompostering av köksavfall
- skolträdgård med kryddväxter, vinbärsbuskar och körsbärsträd
- krukväxter i klassrummen, eleverna och städerskan planterar om krukväxterna tillsammans
- svamp- och bärplockning med eleverna
- undervisning om sopsortering varje läsår
- i skolan sorteras papper, kartong, glas, mjölk tetror, metall
- yoghurtburkar, margarinaskar m.m. återanvänds som skolmaterial och förvaringsaskar
- så få kemikalier som möjligt i skolan
- giftfria och vattenlösliga lim och färger används så långt det är möjligt
- terpentin och färgrester förs till problemavfall
- tyghanddukar som tvättas
- toppventilator och naturlig vädring ger hälsosam miljö
- använder pappersrester som anteckningspapper
- använder återvinningspapper eller miljömärkt papper då det är ändamålsenligt
- eleverna deltar i städning av skolans närområden
- mindre dammsugning, istället används mikrofibermoppar
- använda miljövänliga och oparfymerade rengöringsmedel och tvål
- använda städredskap som befrämjar en dammfriare miljö
- använda allergivänliga material

Allergiplan

Checklista för allergirond i skolan.

I inledningen av läsåret görs en genomgång av en ”checklista för allergirond i skolan”. Genomgången görs i samråd med föräldrar till barn med astma, allergi, överkänslighet eller liknande besvär när behov finns.

Allergiinformation

I samband med allergironden informeras om hur vi kan visa hänsyn mot dem som har allergiska besvär. Informationen ges till alla som är verksamma i skolan under skoltid. Info om allergier finns i en pärm i lärarrummets bokhylla.

Vid akuta allergireaktioner

Information som är av betydelse vid akuta allergiska besvär av allvarlig art finns i lärarrummet.

SKOLANS SAMARBETE MED HEMMEN

Kontakten skola - hem

Varje elev erbjuds ett eget läxhäfte. På Fronter finns:

- meddelanden från skolan till hemmet,
- veckoplanering samt händelsekalender

Föräldrar har möjlighet att skriva kommentarer och frågor om elevens skolarbete via e-post.

Klassmöten hålls ca 1-2 gånger per termin.

Föräldramöten hålls vid behov när aktuella frågor för hela skolan diskuteras.

Dessutom har Hem&Skola-föreningen möten där gemensamma frågor diskuteras..

Utvecklingssamtal mellan elev - förälder - lärare hålls en gång per termin eller oftare vid behov. Föräldrar och elever kan även ta initiativ till samtal.

Elevuppträdanden och/eller utställningar av elevarbeten görs flera gånger under läsåret. Utställningarna görs vanligtvis i kommunbiblioteket eller någonstans i skolan.

Föräldrarna kan låna cd-skiva och beställa fotografier som tas i skolan om samtliga föräldrar godkänner detta.

Föräldrarna är välkomna på besök i klassen när de önskar.

SKOLFÖRVALTNING

Planering av skolverksamheten

Vid regelbundna samplaneringsmöten varje vecka, där skolans pedagogiska personal deltar, diskuteras och tas beslut om

- den långsiktiga planeringen (arbetsplan, läroplan, budget, etc)
- utvärdering av verksamheten
- planering av projekt som är gemensamma för hela skolan
- inköp (inventarier, läromedel, materiel, etc)
- praktiska frågor angående skolmat, fastighetsskötsel och skolskjutsar
- planering av fortbildning och handledning
- behandlingen av cirkulär och meddelanden,
- samarbete med daghem, andra skolor, organisationer som ordnar kultur- och fritidsverksamhet i kommunen och mellan skola och hem.
- planering av den grundläggande ämnesundervisningen
- planering av temaperioder
- samordning av personalresurser (främst timlärare, elevassistent, speciallärare)
- samordning av läxor, prov, mm så att eleven får en jämn arbetsbelastning
- planering och samordning av utvecklingssamtal (med elev och föräldrar)

För samordningen av elevvårdsarbetet finns en **elevvårdsgrupp**. Elevvårdsgruppen består av skolans lärare, speciallärare, skolhälsovårdare, skolpsykolog och socialsekreterare. Elevvårdsgruppen träffas ca 2-4 gånger per termin då vi diskuterar elevernas hälsa, skolgång, kamratrelationer, mobbning, m.m. Elevvårdsgruppen arbetar såväl med förebyggande frågor som akuta problem. Skolhälsovårdaren och socialsekreterare deltar vid elevvårdsgruppens möten vid behov, främst i diskussioner om det förebyggande arbetet och vid akuta problem eller kriser.

Lärarna har också en **samling varje morgon kl. 09.00 i lärarrummet** för att gå igenom den viktigaste informationen och de viktigaste händelserna under dagen.

Utvärdering av skolverksamheten

Varje läsår diskuteras arbetsplanen av lärarna och utvärderas. Vad har gått bra? Vad vill vi förändra? Delar av arbetsplanen diskuteras årligen med föräldrar och elever. Även Hem&Skola- föreningen och skolnämnden kan delta i arbetsplanens utvärdering. I elevdagboken görs kontinuerlig utvärdering av elevens arbete då lärarna och även föräldrarna skriver i sin ruta.

Inför utvecklingssamtalen kommer elever och föräldrar att få besvara några frågor om t.ex. trivsel i skolan, hur skolarbetet går m.m. Vi kommer sedan att diskutera utgående från svaren under samtalet och tillsammans komma överens om hur vi fortsätter.

Personal

Vid fortbildning prioriteras:

- God stämning och värdegrundsarbete
- Jämställdhet
- Miljö
- Friskvård
- Skolbyråns rekommenderade prioriteringsområden 2010-2011.

Totalt skall lärarna ha 18 timmar fortbildning varav 6h är planering vid vårterminens slut och höstterminens början.

I budgeten finns medel avsatta för handledning för lärarna.

Skolkökets personal och städpersonalen deltar i lämplig fortbildning för utvecklande av kompetens, arbetsrutiner och självutveckling.

Eleveassistenten deltar i lämplig fortbildning.

Skolmat

Skolkokerskan lagar mat till skolan, daghemmet, åldringsvården och kommunens personal.

Skolskjutsar

Alla elever som har längre skolväg än 2 km, eller som bor längs huvudväg har rätt till skolskjuts. Skolan strävar till att planera schema, klubbverksamhet och andra aktiviteter i anslutning till skolan så att skolskjutsarna kan utnyttjas så mångsidigt som möjligt utan att kostnaderna ökar.

Skolfastigheten

Skolfastigheten och skolans utrustning är en av kommunens största tillgångar för kultur- och fritidsaktiviteter. Målet bör vara att denna resurs skall utnyttjas så mycket som möjligt även utanför skoltid. För att nå detta mål bör skolan samarbeta med lokala organisationer som sysslar med kultur- och fritidsverksamhet.

Det finns fastställda regler och priser för utnyttjande av skolans lokaler och utrustning.

Skolgården

På skolgården skall finnas utrymme för eleverna både till lek, undervisning och lugn och ro. Skolgården behöver ständigt utvecklas och förnyas för att undervisningen ska kunna försiggå utomhus. Skolgården skall vara ett pedagogiskt utrymme.

Undervisningens former och innehåll

Ämnesbundna färdigheter

Basfärdigheterna tala, läsa, skriva, räkna utgör grunden för allt lärande. Eleverna arbetar i egen takt, enligt mognad och personliga förutsättningar.

Svenska åk 1-3

Det övergripande målet med svenskaundervisningen i åk 1-3 är att eleven skall kunna läsa och skriva på sådan nivå att han/hon kan tillgodogöra sig innehållet i böcker och själv kunna skriva texter.

Vi arbetar med språklekar enligt Bornholmsmodellen för att stärka och utveckla elevernas språkliga medvetenhet och för att skapa en grund för läs- och skrivinläringen. Läsinläringen sker individuellt både genom "ljudmetoden" och LTG-metoden "Läsning på talets grund". Under läsåret 2010-2011 kommer eleverna även att fortsätta använda metoden "Att skriva sig till läsning". Redan från början av åk 1 får eleverna då med datorns hjälp skriva längre texter utan att behöva lägga energi på att forma bokstäver med penna. Handmotoriken tränas genom att rita bilder till alla datorskrivna texter. Handskrivning tränas effektivare i åk 2 då elevernas motorik är bättre utvecklad.

I åk 1-3 har vi "En kvart om dagen" -högläsning hemma några veckor varje termin. Vi besöker kommunbiblioteket varje vecka för att låna böcker. Hela klassen läser tyst en lektion per vecka. Skönlitteratur tas in i läsinläring och temaarbete. Eleverna läser olika typer av texter; berättelser, sagor, dikter och faktatexter. Vi bekantar oss med olika författare.

Skrivandet utgår från det talade språket i händelseblad, berättelser och redovisning av olika temaarbeten. Handstilen övas vid bokstavsinläringen och sedan regelbundet med olika välskrivningsövningar. Skrivstilsövningar inleds under åk 2.

Eleverna arbetar konkret och varierat. Eleven arbetar i egen takt utgående från sina behov med ordkunskap, stavning, ordbildning, läsförståelse, språklära och meningsbyggnad. Elevens självkänsla stärks genom att eleven lyckas.

Den muntliga framställningen tränas i olika sammanhang genom t.ex. redovisningar, dramatisering, berättande m.m. Charlie-projektet som i första hand syftar till att utveckla elevernas sociala och emotionella kompetens ger också diskussionsövning och övning av muntlig framställning.

Sagor och berättelser, både egna och andras, dramatiseras på olika sätt genom dramaövningar, teater, dockteater och skuggteater.

När eleven går ut åk 3 har han/hon tränat på följande moment:

Tala och lyssna

- Lyssna på den som talar, läser högt eller berättar.
- Lyssna och följa muntliga instruktioner.
- Berätta om sig själv eller en sak.
- Läsa en förberedd text högt för klassen.
- Använda stödord eller tankekarta för att berätta om t.ex. ett djur för klassen.
- Återberätta en läst bok eller berättelse.
- Dramatisera en saga eller berättelse.

Läsa

- Bokstäverna och deras ljud.
- Läsa enkla ord.
- Läsa små böcker med lite text, t.ex. Taggi.
- Läsa högt förberedd.
- Läsa och följa enkla instruktioner.
- Läsa ord med dubbelteckning.
- Läsa en enkel faktatext och svara på frågor.
- Läsa ljudstridigt stavade ord.
- Läsa och återberätta en text.
- Använda ordlista och uppslagsverk.
- Läsa en bok och skriva en enkel recension.
- Läsa och hitta fakta ur en bok.
- Läsa högt oförberedd.
- Välja lämplig bok enligt femfingerregeln

Skriva

- Skriva små och stora bokstäver.
- Skriva sitt namn med stor bokstav i början.
- Skriva enkla ord.
- Skriva meningar med stor bokstav och punkt.
- Stava ljudenligt.
- Skriva sagor och berättelser.
- Skriva dikter.
- Göra en enkel tankekarta.
- Skriva frågor och utrop, använda kommatecken.
- Talstreck och styckeindelning.
- Skriva ord i alfabetisk ordning.
- Skriva skrivstil.
- Stava vanliga icke ljudenligt stavade ord.
- Använda ordlista för att kontrollera stavningen.
- Skriva bokrecensioner och faktatexter.
- Lämna ifrån sig ett prydligt och väl utfört arbete med en tydlig och läsbar handstil.

Språkkännedom

- Språklekar
 - Rim och ramsor.
 - Meningar.
 - Ord, korta och långa, sammansatta.
 - Stavelser.
- Första ljudet i ord, lägg till och ta bort ljud
- Två – tre – fyraljuds ord
- Alfabetet
 - Vokaler och konsonanter.

Ordkunskap

- Jämföra talspråk och skriftspråk.
- Muntligt berättande.
- Motsatsord.
- Synonymer.
- Ordspråk och talesätt
- Förkortningar.
- Stam.
- Ändelser.

Svenska åk 4-6

Det allmänna syftet med svenskundervisningen i åk 4-6 är att stärka elevernas självkänsla, vilja och mod att kommunicera genom att tala, lyssna, läsa och skriva.

Elevens kännedom om språkets uppbyggnad ökar elevens känsla för språket och tilltro till sin egen språkliga förmåga. Den är också till stor hjälp vid studier av främmande språk. Undervisningen i språkkännedom skall dock alltid ses som ett medel för att nå de centrala målen i svenskaundervisningen; att utveckla förmågan att tala, lyssna, läsa och skriva.

Målsättningen är att eleverna skall utveckla och befästa de kunskaper de inhämtat i åk 1-3, därtill skall de, när de går ut åk 6, ha tränat på följande moment:

Tala och lyssna

- Läsa inlevelsefullt förberedda texter
- Läsa inlevelsefullt oförberedda texter
- Berätta om något som man har upplevt eller hört för en grupp med stöd av t ex tankekarta, stödord, tekniska/andra hjälpmedel.
- Berätta om något som man har upplevt eller hört för en grupp utan hjälpmedel och anteckningar.
- Uttrycka sig i dramaövningar
- Medverka i teater.
- Uttrycka sig med och läsa kroppsspråk
- Föra sakliga diskussioner
- Lyssna på ett aktivt och positivt sätt,
- I samtal visa respekt för olika åsikter
- Hålla sig till ämnet och vara medveten om när man hamnar på sidospår.
- Följa muntliga instruktioner

Läsa

- Läsa prosa
- Läsa poesi
- Läsa brev
- Läsa instruktioner
- Djupläsa faktatexter
- Skumläsa faktatexter
- Läsa register
- Läsa innehållsföteckning
- Referera en bok eller text. (dvs redogör för skeenden och budskap)
- Recensera en bok eller text (dvs kan reflektera och samtala om läsningens upplevelser)
- Känna till författare ”när och fjärran”
- Använda bibliotekstjänster mångsidigt.
- Använda ordlista och uppslagsverk.
- Läsa och följa olika instruktioner.

Skriva

- Använda processkrivning vid skapandet av olika texter
- Använda olika anteckningstekniker (t.ex. rubriker, stödord, centrala begrepp, tankekartor)

- Skriva text utifrån egna anteckningar
- Använda tydlig skrivstil
- Skriva texter som uttrycker känslor, tankar och idéer
- Skriva texter med dialog
- Skriva faktatext med egna ord utifrån fakta från olika källor
- Skriva lyrik
- Skriva tidningsartiklar
- Skriva brev
- Skriva referat av texter eller böcker
- Skriva recensioner av texter eller böcker

Språkkännedom

- Ordklasserna substantiv, adjektiv, verb, pronomen, räkneord, prepositioner och adverb
- Satsdelarna subjekt, predikat och objekt
- Stava ord med dubbelteckning, m-, n-, å-, ä-, ng-, j-, tj-, sj-, ks-, s-ljud
- Skilja mellan tal- och skriftspråk
- Använda anföringstecken, kolon och accent
- Känna till de vanligaste främmande orden i svenska
- Skriva efter diktamen
- Känna till förstavelser
- Uppslagsform och böjningsform

Matematik åk 1-3

I matematik arbetar vi gemensamt med huvudräkning och genomgång av nya områden. Vi undersöker och talar matematik både i grupp och individuellt och använder olika laborativa material. Vi diskuterar olika problemlösningsmetoder i grupp. Eleverna får individuellt lösa problem på lämplig nivå.

Målsättningen är att alla skall klara följande när de gått ut åk 3:

Åk 1

Talbegreppet

- Naturliga tal 0-100
- Talföljd
- Tiopar, tvillingar
- Sifferskrivning
- Större än, mindre än, lika med

Räknesätten

- Addition och subtraktion inom talområdet 0-10, 0-20, 0-100
- Sambandet mellan addition och subtraktion
- Additions- och subtraktionstabellerna (0-10), (0-20)
- Räknesagor

Algebra

- prealgebra

Mätningar och enheter

- Uppskattning och mätning av längder; m, cm
- Tid; hel- och halvtimme, veckodagar, månader, datum
- Pengar, dyrare - billigare

Geometri

- Plangeometriska figurer; kvadrat, rektangel, triangel, cirkel,
- Lägesord, storleksord
- Mönster och avbildningar
- Tredimensionella figurer

Åk 2

Talbegreppet

- Naturliga tal 0-1.000
- talföljd
- större än, mindre än
- Positionssystemet (laborativt material)
- Talskrivning

Räknesätten

- Addition och subtraktion inom talområdet 0-100, 0-1000
- Additions- och subtraktionsalgoritmen (med minnessiffra / en växling)
- Laborationer med multiplikationstabellerna 1-5, 10
- Multiplikation som upprepad addition
- Additions- och subtraktionstabellerna (0-20)
- Likadelning

Algebra

- Prealgebra

Mätningar och enheter

- Uppskatta och mäta volym (l,dl), massa (kg, g), längd (km,m,cm)
- Tid; hel och halv timme, kvart över, kvart före, fem över, fem före, veckodagar, månader, år
- Pengar

Geometri

- Grundformer
- Tredimensionella figurer
- Plangeometriska figurer; kvadrat, rektangel, triangel
- Sträckor, omkrets
- Mönster och avbildningar

Åk 3

Talbegreppet

- Naturliga tal 0-10.000, talföljder, talens storleksordning
- Positionssystemet (tiosystemet)
- Talskrivning

Räknesätten

- Additionsalgoritm med minnessiffra
- Addition och subtraktion inom talområdet 0-10 000
- Subtraktionsalgoritm med en växling (lån)
- Sambandet addition - subtraktion
- Multiplikationstabeller 1-10
- Multiplikationsuppställning
- Sambandet multiplikation – division
- Räknesagor

- Divisionstabeller, enkel

- Division med rest

Enheter

- Tid; s, min, h
- Klockan; analog och digital tid
- Kalendern
- Längd; km, m, cm, mm
- Massa; kg, g
- Volym; l, dl
- Valuta: euro, cent

Geometri

- Plangeometriska figurer; kvadrat, rektangel, cirkel, triangel - sida, hörn, vinkel
- Mönster och avbildningar
- Tredimensionella figurer

Matematik åk 4-6

Varje elev får hjälp och stöd på sin nivå inom matematiken. Läraren går fortlöpande igenom centrala begrepp och metoder i helklass. Vi använder läromedlet Min Matematik. Eleverna arbetar regelbundet med laborativ matematik

Åk 4

Talbegreppet

- Naturliga tal 0- 100000
- Talföljder
- Talens storleksordning
- Positionssystemet
- Talskrivning
- Decimalform: tiondel, hundradel
- Bråk som del av antal och del av helhet

Räknesätten

- Additionsalgoritm med flera
- Minnessiffror
- Subtraktionsalgoritm med flera växlingar/lån
- Multiplikationstabellerna 1-10 snabbt och säkert
- Multiplikation med 10
- Kort och lång division med ensiffriga nämnare
- Division med tal som slutar på 0
- Sambandet multiplikation- division
- Multiplikationsalgoritm
- Addition och subtraktion med lika nämnare

Åk 5

Talbegreppet

- Naturliga tal 0- 1000000
- Positionssystemet
- Decimalform; tiondel, hundradel, tusendel
- Procentbegreppet
- Tal i bråkform och blandad form
- Addition och subtraktion av liknämninga bråk
- Sambandet mellan bråk, decimaltal och procent

timmar, enhetsbyten

Räknesätten

Addition och subtraktion:

- huvudräkning och uppställning
- decimaltal

Multiplikation

- tabellerna
- decimaltal
- multiplikation med 10, 100, 1000
- multiplikation med tal som slutar på 0

Division

- tabellerna

Algebra

- prealgebra

Mätningar och enheter

- Räkneoperationer med tid
- Tidtabeller
- Enhetstabeller, enhetsprefix
- Längd: mil, km, m, dm, cm, mm
- Massa: ton, kg, hg, g
- Volym: l, dl, cl, ml
- Valuta: euro, cent
- Termometern

Geometri

- Plangeometrisk figur; namnge och rita
- Kub och rätblock
- Omkrets
- Vinklar
- Koordinatssystem
- Mönster och avbildningar

Algebra

- Inledande algebra

Enheter

- Massa-, volym-, och längdenheter
- Enhetsbyten- även med tal i decimalform
- Tid och tidsberäkningar
- Sekunder, minuter,

-Dygn, år, ålder, månad

- Tidsskillnader

Geometri

- Punkt, linje, sträcka
- Fyrhörningar: kvadrat, rektangel, diagonal
- Area av fyrhörningar
- Omkrets
- Vinklar; rät, rak, trubbig, spetsig

- division med en och tvåsiffriga nämnare
 - kort division och divisionsalgoritmen
 - decimaltal
 - medeltal
 - division med 10, 100, 1000
 - division med tal som slutar på 0
- Räknesättens ordningsföljd
Avrundning till heltal
Enklare procenträkning; rabatt
-

Åk 6

Talbegreppet

- Naturliga tal 0- 1000000000
- Positionssystemet
- Decimalform; tiondel, hundradel, tusendel
- Negativa tal; termometern
- Procentbegreppet
- Tal i bråkform och blandad form
- Liknämninga och oliknämninga bråk
- Samband mellan bråk, decimalform och procent
- $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ av procent

Räknesätten

- Addition och subtraktion
- Additions- och subtraktionsalgoritmer med flera minnessiffror
- med tal i decimalform
- Multiplikation
- Tabellerna
- Decimaltal
- multiplikation med 10, 100, 1000
- med tal som slutar på 0
- Division
- tabellerna
- division med en och tvåsiffriga nämnare
- kort division och divisionsalgoritmen
- decimaltal
- medelvärden
- Räknesättens ordningsföljd och
- Parenteser
- Avrundning till heltal och tal i decimalform
- Procenträkning; rabatt

Algebra

- Inledande algebra
- Enkla funktioner

Enheter

- Massa-, volym-, och längdenheter
- Prefixen milli-, centi-, deci-, (deka-, hekto), kilo
- Enhetsbyten- även med tal i decimalform
- Tid och tidsberäkningar
- Sekunder, minuter, timmar
- Dygn, år, ålder, månad
- Tidsskillnader

Geometri

- Punkt, linje, sträcka
 - Kvadrat, rektangel, diagonal, romb, parallelogram
 - Cirkeln och dess delar
 - Rätblock; kub, klot-konstruera/ rita
 - Omkrets, area och volym
 - Vinklar; rät, rak, trubbig, spetsig, vinkelsumma
 - Att mäta och rita vinklar
 - Koordinatsystem
 - Likformighet och skala
 - Symmetri
-

Engelska

Mål

Eleverna skall lära sig sådana färdigheter i tal och skrift, som behövs i vardagliga språksituationer, på resor, för att knyta personliga kontakter och för fortsatta studier. De skall också få kännedom om levnadsförhållanden, kultur och samhällsliv hos de folk som talar engelska.

Åk 3

Mål

- Att skapa intresse för engelska språket och bibehålla glädjen för engelskundervisningen.
- Att ge alla elever chansen att våga tala och agera efter individuell förmåga
- Att respektera varandra och uppskatta varandras kunskaper och färdigheter
- Att ge eleverna en möjlighet till att på engelska göra sig förstådda i för dem nära och vardagliga situationer
- Att med hjälp av bilder förstå en enkel text berättad på engelska

Arbetsgång och arbetsätt

Stegvis och strukturerad inläring av fraser, ord och ramsor. Läraren dramatiserar inför klassen eller samtalar med eleverna. Fraserna lärs in med hjälp av rytm och handklapp. Eleverna tränar parvis i samband med en liten pjäs och

framträder ”on stage”. Eleverna lär sig ord som är hämtade från deras nära verklighet. Inläring av ord sker alltid tillsammans med en fras, dvs i ett sammanhang. De lär sig även ett antal sånger och ramsor på engelska och lär sig förstå enkel talad engelska i samband med bilder. De övar också in ord och fraser med hjälp av bildkort, ”wordbox”.

Dokumentation

Eleverna dokumenterar de inlärd orden och fraserna i sin skrivbok, ”Talking Book.

Utvärdering

Utvärdering sker kontinuerligt under lektionerna, både då eleverna övar och uppträder i grupp och då de arbetar individuellt.

Åk 4

Mål

Genom en kommunikativ språkinläring skall eleverna genom att lyssna till och arbeta med intresseväckande, meningsfulla och aktuella texter lära sig att använda språket för att kommunicera med varandra. Ett gott uttal skall befästas.

Arbetsmetoder

- hörförståelse

- körläsning
- systematisk inläring av nya ord och fraser
- dramatisering av texter, rollspel
- par- och gruppövningar
- sånger med rörelsemönster
- lekar, rim och ramsor
- talträning i par och grupp
- dvide filmer

- dataprogram
- engelskspråkiga tidningar

Innehåll åk 4

- presentation av sig själv och andra
- repetition av alfabetet, färger och siffror
- presens av to be och to have
- obestämd och bestämd artikel
- demonstrativa pronomen: this, that
- prepositioner: at, behind, in, near, on, under, between, beside, in front of
- personliga pronomen

Åk 5 och 6

Mål

Med en kommunikativ språkinlärning utgående från texter som handlar om barn och vuxna i såväl realistiska som fantasifulla situationer skall eleverna lära sig att använda språket för att kommunicera med varandra. Skriftliga övningar skall bidra till att ord, uttryck och språkliga mönster befästs. Kultur och samhällsliv i engelskspråkiga länder presenteras.

Arbetsmetoder för åk 5 och åk 6

- körläsning
- hörförståelseövningar
- gemensam textgenomgång, extensivt och intensivt
- dramatisering av texter
- skriftliga och muntliga övningar enskilt, i par och i grupp
- samtal och diskussioner om texter och aktuella händelser
- sånger, ramsor och lekar
- dvdfilmer
- dataprogram
- engelskspråkiga tidningar
- grupparbeten och egen forskning om givet eller valt ämnesområde
- Innehåll åk 5
- presentation av sig själv och sin familj
- presens av huvudverb
- regelbunden och oregelbunden plural
- ordningstal

- can, can't
- possessiva pronomen
- regelbunden pluralbildning
- there is, there are
- presens av regelbundna verb

Utvärdering

- muntliga frågor
- hörförståelseövningar
- muntliga och skriftliga ordtest
- diagnostiska prov

- månader och datum
- komparativ och superlativ av regelbundna adjektiv
- omskrivning med do och does i frågor och nekande satser
- must / mustn't
- progressiv form
- imperfekt av to be and to do samt regelbundna verb
- fonetiska tecken

Innehåll åk 6

- repetition av presens, omskrivning med do
- repetition av imperfekt
- imperfekt av oregelbundna verb
- komparation med more och most
- reflexiva pronomen
- relativa pronomen
- progressiv form
- frågande och nekande imperfekt
- prepositioner
- oregelbundna verb
- futurum
- fonetiska tecken
- olika uttalsvarianter presenteras
- information om kultur och levnadsförhållanden hos folk som talar engelska

Utvärdering för åk 5 och åk 6

- hörförståelseövningar

- muntliga och skriftliga frågor om aktuella texter och händelser
- muntliga och skriftliga ordtester
- skriftliga prov
- muntlig och skriftlig presentation av grupparbeten och egen forskning

Finska

Mål

Eleverna skall utveckla sådana kunskaper och färdigheter som behövs i vardagliga finska språksituationer och för fortsatta studier.

Åk 5

Arbetsmetoder

- hörförståelseövningar
- gemensamma genomgångar
- textläsning
- skriftliga och muntliga övningar
- drama, sång, rim och ramsor, lek
- dataprogram

Innehåll åk 5

- presentation av sig själv
- räkneord
- färger
- genitiv singularis
- adessiv singularis
- stadieväxling

- nominativ sing. och plur.
- frågepartikel
- inessiv sing.
- verb-böjning
- räkneord (1-100)
- adessiv sing.(millä)

Utvärdering

- hörförståelseövningar
- översättningsövningar
- muntlig framställning
- skriftliga övningar
- skriftliga och muntliga ordtest
- skriftliga prov

Åk 6

- Repetition av åk. 5 räkneord (forts.) 0 - 10 000
- objekt, ack. I
- adessiv (milloin)
- frågande presens
- tider

- nekande presens
- partitiv objekt
- imperativ
- verb-böjninga
- förstå talad finska i normalt tempo

- muntligt använda finska i vardagliga situationer
- kännedom om orter och sevärdheter i Finland
- finska seder och bruk
- finsk kultur

Utvärdering

- hörförståelseövningar
- översättningsövningar
- muntlig framställning
- skriftliga övningar
- skriftliga och muntliga ordtest
- skriftliga prov

Tyska

Nybörjartyskans målsättning

- presentera sig själv
- hälsningsord
- familjen
- siffror
- klockan
- dagar, månader årstider
- färger
- klassrumsord

Arbetsmetoder

- hörövningar, körläsning och individuella talövningar.
- ramsor och sånger
- parövningar
- eleverna ritar och tillverkar jul-, påsk-, Mors- o. farsdagskort
- vi bakar tyska julkakor till jul och firar barnens födelsedagar på tyska
- videofilmserien Hallo aus Berlin 1-4
- vi behandlar realia ss. presentation av tysktalande länder, skolan i tyskland
- samt högtider och traditioner
- när det gäller grammatiken behandlas substantiv med stor bokstav, artiklar, uttal och verbböjning.

Lärobok är Almqvist & Wiksells : Der Sprung

Fortsättningstyskan omfattar

- repetition och fördjupning av genomgånet stoff
- huset och dess rum
- mat, frukter, grönsaker
- göra inköp
- restaurang
- hobby

Realia

- mat och sport i Tyskland
- högtider och traditioner

Grammatik:

- artiklar, att kunna skilja mellan bestämd och obestämd form av substantiven
- uttal
- verbböjning

Eleverna skall träna sig att kunna uttrycka sig med tysktalande personer och i tysktalande länder, samt att kunna kommunicera med personer bosatta i dessa länder per Internet eller i brev.

Gymnastik

Mål

- en god grund för att finna livslång glädje i motion och fysisk aktivitet
- komma igång med någon fritidsverksamhet som ger motion och fysisk aktivitet
- lära sig att självständigt planera och genomföra ett motions- eller träningsmoment

Aktiviteter och basfärdigheter

Grov- och finmotoriska övningar
BASFÄRDIGHETER.

- Balansgång på bom utan stöd
- Balansgång på räck utan stöd
- Kullerbytta framåt
- Kullerbytta bakåt

Bollspel, bollekar och bollövningar
BASFÄRDIGHETER

- Studsa boll, med god kontroll
- Driva boll med fötterna, med god kontroll
- Kasta boll mot vägg och fånga utan studs
- Passa boll och ta emot passning med händerna
- Passa boll och ta emot passning med fötterna

Dans och rytmik.

BASFÄRDIGHETER

- Hoppa i takt till musik (ett moment)
- Hoppa i takt till musik korsvis rörelse
- Följa ett enkelt program i rytmisk gymnastik

Orientering, skidåkning, skridskoåkning
BASFÄRDIGHETER

- Självständigt klara en lätt orienteringsbana
- Åka skidor
- Åka skridskor

Simning

BASFÄRDIGHETER

- Simma lugnt och avslappnat
- Dyka
- Simma under vattnet korta bitar

Friidrott

BASFÄRDIGHETER

- Känna till grunderna i längdhopp, höjdhopp, kula och sprinterlöpning.

Självständig motion/träning

- Kan planera och genomföra ett individuellt träningsmoment
- Kan leda motions- eller träningsmoment för en liten grupp

Avslappnings- och massageövningar

- Bekantat sig med avslappnings- och massageövningar

Kunskap om ergonomi, hälsa och hygien ingår som en naturlig del i gymnastiklektionerna

Utöver dessa aktiviteter utövar eleverna årligen ett stort antal lekar, cirkuskonster, konditions- och styrketräning.

Träslöjd

Eleverna i åk 1-3 arbetar huvudsakligen med hyvlat material; rundstång och fyrkantstång upp till 50 mm. Även färdiga trädetaljer som kulor, hjul och knoppar används. Eleverna skapar fritt genom att såga, klyva, sammanfoga, måla och utsmycka. Detaljerna för utsmyckning kan vara t.ex. i trä, metall, textil, läder eller plast. Vi arbetar också med material som vi plockat i skogen och med returmaterial.

När vi arbetar med att forma trä i åk 1-3 använder vi exempelvis jelutong, bark eller andra material som är mycket lätta att bearbeta.

För åk 4-6 är grunden den samma som i åk 1-3. De äldre eleverna arbetar i högre grad med att forma trä och att göra arbeten som kräver större noggrannhet och precision (t.ex. skrin, hyllor eller skåp). Under de tre åren i åk 4-6 gör eleverna några traditionella hemslöjdsarbeten.

Basfärdigheter

Såga

- Lövsågning
- Fogsvans
- Bågfil
- Girsåg

Borra

- drillborr,
- borrsväng,
- laddningsbar bormaskin,
- pelarbormaskin.

Kniv

- tälja
- klyva

Hyvla, Fila, slipa

- hyvla
- rasp
- fil
- sandpapper

Sammanfoga

- limma
- spika
- skruva
- träplugg

Ytbehandling

- täckande färg
- laserande färg
- lacka
- olja
- glödhet-penna

Ordning och reda

- skötsel av verktyg
- städning
- säkerhetsregler

Miljö och material

- miljöriktiga material i träslöjden
- olika slöjdmaterials egenskaper

Textilslöjd

Eleverna arbetar med grunderna för olika tekniker med textilmaterial. Gamla hantverkstraditioner prövas på. Vi vill lära eleverna att tillverka nya saker genom att återvinna, t.ex. klippa trasor av gamla textilier och fläta, knyta eller väva till nya användbara föremål.

Vi vill lära eleverna att det både är roligt och ekonomiskt att slöjda själv.

Basfärdigheter

- Handsömnad i åk 1-2 t.ex. nåldyna, kramdjur m.m.
- Symaskinskörkort, trä tråd i symaskinen, sy på papper och tyg enligt instruktion
- Maskinsömnad t.ex. kudde, grytlapp, enkla klädesplagg m.m.
- Stickning t.ex. halsduk
- Virkning t.ex. grytlapp, djur, tossor, mormorsruta m.m.
- Dataprogram
 - @sticka
 - @virka
 - @brodera
 - @Sy fleece
 - @Sy
- @Tova
- @Slå knopar
- @materiallära
- Broderi t.ex. korsstygn
- Tovning
- Tygtryck
- Bandväv
- Lapptechnik och applikation
- Valfria arbeten
- Textilkunskap: ull, bomull
- Klädvård
- Att följa instruktioner
- Påtdocka
- Maskinbroderi
- Overlock

Bildkonst

Eleverna lär sig att konstämnen är viktiga för personlig utveckling och lär sig att uttrycka sina tankar och känslor med hjälp av bildkonst.

Mål

- Kunna se bildkonst som en del av skapande verksamhet.
- Motivera eleven att våga använda fantasi och sin kreativa förmåga samt våga skapa.
- Utveckla en förmåga att se och iaktta, estetik.
- Utveckla sin förmåga att acceptera och analysera eget och andras arbete samt kunna planera, genomföra, analysera och redovisa sitt arbete.
- Bli medvetna om konstens funktion och betydelse för individ och samhälle.
- Bekanta sig med olika tekniker och stilar inom konsthistoria och få basfärdigheter i bildkonst för att utveckla ett personligt uttryckssätt.
- Arrangera konstutställningar.
- Illustrering av egna texter
- Bildkonsten kan integreras i övrigt arbete.

Innehåll

- kompositionslära,
- färglära
- konstruktion-formgivning
- tekniker
- teknisk ritning
- visuell kommunikation
- skrivkonst
- fantasiuppgifter
- happening
- Åländska konstnärer, utställningsbesök

Dataundervisning

IT-undervisningen sker integrerat i elevernas skolarbete. I åk. 1-3 arbetar eleverna med att skriva sig till läsning med datorn som redskap. En IT-strategi är under arbete.

IT-manual

Mål för årskurserna 1-2

Allmän kunskap

- Kan starta datorn och logga in
- Kan använda musen
- Kan använda tangentbordet förutom bokstäver och siffror även backstegs-, delete-, mellanslags-, enter- och shifttangenten
- Kan starta ett namngivet eller flera namngivna program
- Kan använda rullningslisterna i fönster
- Vet vad en ikon är
- Öppna en namngiven fil inifrån ett program
- Spara en fil under arbetets gång
- Kan skriva ett dokument

Mål för årskurserna 3-4

Allmän kunskap

- Kan minimera/maximera ett fönster
- Kan stänga ett fönster (utan att stänga programmet).
- Kan växla mellan program på aktivitetsfält
- Kan flytta överlappande fönster i bildskärmen

- Ser skillnad mellan aktivt och inaktivt fönster
- Kan kopiera/flytta filer från en enhet till en annan
- Öppna en namngiven fil utanför ett program, dvs. känner igen ikonen
- Spara och namnge en fil första gången i en bestämd destinationsmapp
- Kan välja skrivare ifall det finns flera valbaraq
- Kan radera en fil
- Kan arbeta med snabbmenyn ”bakom högra musknappen”.

Ordbehandling

- Kan radera text
- Kan ändra teckensnitt i ett ordbehandlingsprogram
- Kan ändra teckenstorlek i ett ordbehandlingsprogram
- Kan framhäva enskilda ord med fet/kursiv
- Kan markera text
- Kan justera text enl. vänster, höger, centrera
- Kan kopiera/klistra in text
- Kan ångra
- Kan infoga bild via menypost

Mål för årskurserna 5-6

Allmän kunskap

- Kan hitta filer på olika sätt

- Kan byta namn på en redan befintlig fil
- Växla mellan olika fönster inom samma program
- Kan ändra utskriftsformat
- Kan justera dokumentmarginaler

Ordbehandling

- Kan justera text enl. vänster, höger, centrera, marginal
- Bekanta sig med rubriknivåer
- Kan infoga bild, dokument
- Kan olika sätt att markera text

Bildbehandling

- Kan använda scanner
- Kan spara en bild i olika filformat
- Kan använda digitalkamera

Internet

- Kan öppna en Internetsida när adressen är given
- Kan kopiera text och bild ur en webbsida/dokument
- Kan spara bild på egen enhet
- Kan använda en sökmotor (enkel sökning) på Internet

- Kan skicka och besvara ett e-postmeddelande
- Kan bifoga filer till ett e-postmeddelande

För samtliga årskurser

Etik

För användning av e-post och Internet skall skolan meddela eleverna om vilka regler skolan följer. Undervisning och Internets faror och möjligheter skall ges. Elevernas besök på hemsidor skall kunna övervakas och loggas. Läraren skall vid behov kunna granska elevernas e-post.

Säkerhet

Skolan skall ha ett tekniskt välfungerande skydd mot yttre angrepp. Eleverna skall få undervisning i de faror som föreligger och hur man kan skydda sig.

Copyright

Begreppet copyright skall förklaras och eleverna skall lära sig vad man får och inte får göra.

Varje elev i årskurs 1-6 kan ha tillgång till en egen e-postlåda.

Sociala färdigheter och ”ordning och reda”

Under denna kategori hittar vi den ”osynliga” undervisningen; den undervisning som finns med i läroplan och arbetsplanen men som är svår att redovisa i schemat och som inte enkelt kan inordnas i den traditionella ämnesindelningen (d.v.s. svenska, religion, matematik, etc.). Exempel på sociala och organisatoriska färdigheter är arbetsplanering, utvärdering, samarbete, självkännedom och konfliktlösning. Undervisningen inom dessa områden sker till stor del utan traditionella läromedel.

Sociala färdigheter

Artighet och hänsyn

- Gemensamt ”god morgon och välkomna” och avslutning på dagen.
- Hälsnings- och avskedsritual med ny ledare / ny grupp.
- Tack för: maten, god match, hjälpen, lånet, etc.
- Applåd för: alla typer av föreställningar, presentationer,
- Bordsskick: bjuda varandra, fråga efter, tacka, prata lågmält och om lämpliga samtalsämnen, inte leka med maten,
- Kö-kultur: inte trängas och knuffas, vänta på sin tur, hålla upp dörrar,

Vardagsrutiner

- Kort morgonsamling med högläsning, samtal eller dyligt
- Avslutning av dagen
- Avslappningsstunder
- Storsamlingar

För att utveckla självförtroende och samarbetsförmåga arbetar vi med följande metoder:

För den enskilde eleven

- Syfte: Barnet skall utveckla självkänsla, självförtroende, förmåga till självreflektion. Barnet skall bilda sig egna uppfattningar i etiska och moraliska frågor.
- Former: Självutvärdering, etiska samtal, Charlie, värderingsövningar, kompissamtal (sätta ord på sina känslor), konflikthantering, drama, berätta inför grupp, etc.

För att skapa samhörighet och att träna samarbete

- Syfte: Barnen skall genom metodiskt valda arbetsformer och övningar träna upp förmågan att skapa en positiv stämning i en grupp, såväl inom skolarbetet som i rastaktiviteter.
- Former: Berätta, uppträda inför grupp, diskussioner och värderingsövningar i grupp för att träna förmågan att tala/uppträda, lyssna, visa intresse, nyfikenhet och uppskattning/stöd.
Lekfulla gruppövningar med fysiska och mentala utmaningar för att lära sig hur man stöttar varandra i arbetet med gemensamma mål.

Målsättningen för arbetet med sociala färdigheter är att eleverna skall klara av flertalet av nedanstående punkter. Texten är formulerad så att eleven kan utvärdera sig själv (t.ex. i utvecklingssamtal tillsammans med läraren).

Artighet och hänsyn

☐ Jag kan hålla arbetsron i klassrummet	☐ Jag tackar
☐ Jag tillåter mig själv att lyckas och misslyckas	☐ Jag säger förlåt och försöker att se hur det kan bli bra igen
☐ Jag tillåter andra att lyckas och misslyckas	☐ Jag säger positiva saker till andra
☐ Jag kan vänta på min tur	☐ Jag visar ett positivt intresse och öppenhet för andras idéer och åsikter.
☐ Jag hälsar	☐ Jag tror andra om gott

Språk

- Jag får bli arg, men inte säga vad som helst
- Jag använder ett positivt och vårdat språk.
- Jag kan prata om mina känslor
- Jag kan skriva om mina känslor

Omsorg om andra och det gemensamma

- Jag är hjälpsam
- Jag pratar positivt om andra
- Jag säger ifrån om någon pratar illa om andra
- Jag bråkar och retas inte
- Jag säger ifrån om någon bråkar eller retas med andra
- Jag tar ansvar i klassens eller gruppens uppgifter
- Jag kan ta ett ledaransvar i grupparbeten
- Jag visar att jag bryr mig om den som blir lessen eller arg
- Jag delar med mig och behandlar alla rättvist

Allas lika värde

- Jag bemöter alla med respekt.

- Jag har funderat på hur det skulle vara att leva med dolda eller synliga handikapp
- Jag har funderat på hur det skulle vara att vara helt annorlunda än andra människor där jag bor

Varsamhet med saker och ting

- Jag är försiktig med andras saker
- Jag är försiktig med mina egna saker
- Jag är försiktig med skolans böcker och material
- Jag är aktsam med möbler och inredning i skolan
- Jag är aktsam med växterna och sakerna på skolgården

Värnar om natur och miljö

- Jag är varsam med djur
- Jag är varsam i naturen
- Jag är sparsam med papper och annat arbetsmaterial
- Jag äter upp maten jag tar på tallriken
- Jag sorterar papper, kartong, plast och annat i skolan

”Ordning och reda”

Motto: ”På rätt plats, vid rätt tid, med rätt utrustning”.

Målsättningen för arbetet med ”ordning och reda” är att eleverna i åk 6 skall klara av flertalet av nedanstående punkter. Texten är formulerad så att eleven kan utvärdera sig själv (t.ex. i utvecklingssamtal tillsammans med läraren). Veckoplaneringen finns på Fronter

Självutvärdering

- Jag kan utvärdera ett temaarbete muntligt tillsammans med läraren och klassen

Självständigt arbete

- Jag kan arbeta självständigt då läraren förklarat uppgiften för mig
- Jag kan arbeta självständigt då läraren gett instruktioner i liten grupp
- Jag kan arbeta självständigt då läraren gett instruktioner till hela klassen

- Jag har egna idéer i temaarbeten
- Jag kan självständigt planera och genomföra ett temaarbete
- Jag kan självständigt planera och genomföra ett temaarbete, där jag själv formulerat uppgiften.

Ordning och reda

- Jag håller reda på mina egna saker
- Jag håller ordning på klassens gemensamma saker
- Jag håller reda på mina arbetsuppgifter

- Jag håller reda på mina läxor
- Jag håller tider
- Jag har böcker och papper med hem och tillbaka till skolan.
- Jag tar mitt ansvar att med jämna mellanrum gå in på Fronter

Temaarbete

I temaarbetet arbetar vi med många olika typer av kunskaper och färdigheter i ett större sammanhang. Vi tillämpar våra basfärdigheter på verkligheten, vi ser sammanhang och helheter, vi bygger upp vår verklighetsbild, vi lär oss nya fakta i ett sammanhang och vi ges möjlighet att utveckla ”företagsamhet, uppfinningsrikedom och kreativitet”.

En central del i varje temaarbete är presentation och utvärdering. Skolans ambition är att eleverna skall prova på många former av presentationsteknik, t.ex. utställning (konst, foto, mm), föredrag, bok, tidning, datorpresentation, teater eller musik.

Hembygdkunskap, religion och naturkunskap återkommer i en 3-års cykel. Läsåret 2010-2011 arbetar vi med de teman som återfinns under ”År 3”. Historia, samhällskunskap fy/ke samt geografi har en 2-års cykel. Under läsåret 2010-2011 arbetar vi med ”år 2”.

Åk 1-3 Omgivningskunskap och religion

Årliga teman: Skolstart, Omplantering av krukväxter (görs tillsammans med lokalvårdaren), Helger och högtider, Affär, Trafik, Traditioner, Skolträdgård med kryddväxter. Laborationer och experiment görs vid lämpliga temaområden.

År 1.

Jag och min miljö omkring hemmet

- Jag, hemmet och familjen
- Kroppen och min hälsa, hälsosam mat
- Babyn
- Min släkt och historia
- När mormor och morfar var barn
- Ekonomi och klädvård
- Cykelvett, regler i trafiken
- Att bevara traditioner; helger, hantverk
- Sopsortering
- Sällskapsdjur
- Lantgårdens djur
- Odling i trädgården; grönsaker, rotfrukter, kryddväxter, bär, trädgårdsblommor och -lökväxter
- Krukväxter
- ev. Fågelbordet

- Ålands kommuner, vilka de är, Lumparland
- Massmediafostran
- Naturresurser; odling och boskap i kulturlandskapet

Utfärdsförslag:

Aaltonens gårdsmuseum, Ålands Landsbygdscentrum, Ålands Museum. Intervjuer med äldre lumparläningar om hur det var förr. Besök hos/av någon som visar hantverk.

Religion

- Skapelsen och Noas ark
- Mose och uttåget ur Egypten
- Kristen etik utgående från de tio budorden
- Saul och David

År 2.

Himmel och hav

- Vatten, kretsloppet
- Fiskar
- Sjöfåglar
- Stranden och havets växter och djur
- Världshaven
- Världsdelarna
- Ålands vattenområden
- Istiden
- Bad- och båtvet
- Rymden
- Transportmedel
- Arbeten och yrken
- Ekonomi
- Barn i andra länder
- Trafikmärken och regler

- Naturresurser; fiske, sjöfågeljakt, sjöfart, ett rent hav, ren luft, föroreningar
- Trafikmärken

Utfärdsförslag: Båutfärd i skärgården, Sjöfartsmuseet

Naturexkursioner

Besök av någon som visar nätbindning.

Religion

- Abraham, Isak, Jakob
- Josef, slaveriet i Egypten

År 3.

Året runt i vår natur

- Årstiderna, folktrö, bondepraktiken, sagor och sägner, väderlek
- Höst; bär, svamp, lövträd, sensommarväxter, flyttfåglar, mörker - reflexer
- Vinter; barrträd, däggdjur, vinterfåglar, iskunskap, halka, temperatur, vintertrafik
- Vår; flyttfåglar, lövängens växter och träd, insekter
- Sommar; växter (fridlysta, ätliga och giftiga)
- Kretslopp i naturen
- Naturresurser; bär, svamp, växter, jakt, fritid, våra bergarter

Utfärdsförslag: Skogsstigen i Kastelholm, Godby arboretum, Ramsholmen / Nåtö, urskog i Skag

Naturexkursioner

Religion

- Jona, fångenskapen i Babylon och Daniel
- Jesus, Livet i Palestina på Jesu tid
- Kyrkoårets högtider och traditioner.
- Lumparlands kyrka
- Kristen etik; gyllene regeln, det dubbla kärleksbudskapet

Åk 3-6 Historia, samhällskunskap och geografi

Årliga teman: källkritik, ekonomi, trafik, lag och rätt och etik.

I ämnet historia dras paralleller mellan historiska händelser i omvärlden och samtida åländska händelser och miljöer.

Åk. 3-4

Åk. 3 arbetar tillsammans med åk. 1-2 i hembygdskunskap, Charlie, temaarbeten och temadagar t.ex. brandskydd, polisbesök, sjöräddning och miljö.

År 1

Historia

Medeltiden i Norden
Vasatiden

Samhällskunskap

Medier och deras påverkan
Tidningar

Geografi

Norden;
Sverige, Norge, Danmark, Island, Färöarna,
Grönland

År 2

Historia

-Tidslinjen
-Stenåldern
-Bronsålder
-Järnålder/Vikingatiden

Samhällskunskap

-Kommun och självstyre
-Kommunal service
-Post, bank, telefon, allemansrätten

Geografi

-Åland
-Finland
-Att använda kartbok, atlas

Åk. 5-6

Åk. 5-6 arbetar tillsammans med Åk. 4 i temaarbeten och temadagar t.ex. brandskydd, polisbesök, Första Hjälp, vett och etikett, lag och rätt.

År1.

Historia

De första högkultureerna
Antiken

-jorden och planeterna
-solen
-gravitation
-tidsbegrepp

Geografi

Världsdelarna

Ljud/ljus

Samhällskunskap

Kommun och självstyre
-hur fungerar en kommun
Kommunstyrelse och –fullmäktige
Landskapsregeringen
Demokrati

-egenskaper
-syn och hörsel
-ljudalstring

Elektricitet

-enkla strömkretsar
-magneter
-elsäkerhet

Kemi och fysik

Astronomi

Energi

-värme (utgående från närmiljön)

År 2.

Historia

Världshistorien fram till 1789
Medeltiden i Europa
Nya tiden t. franska revolutionen
- upptäckterna

Medier och deras påverkan
-TV
-Film
Ekonomi, konsumentfostran
Minoriteter

Nordens historia till 1808

Stormaktstiden
Frihetstiden
Gustavianska tiden

Fysik/kemi

Materien
-byggstenar
-grundämnen
-enkla kemiska föreningar
-aggregationstillstånd

Geografi

Europa
- olika länder
- kulturella särdrag och
levnadsförhållanden

Vatten
-lösningar
-blandningar
-vattnets kretslopp
-syror och baser

Samhällskunskap

Luft
-sammansättning
-tryck
-föreningar

Åk. 4-6 Naturkunskap och religion

Årliga teman: hälsa, SANT och sjövätt. I ämnet religion ingår även konflikthantering och Charlie, miljölära.

År 1.

Religion

- Kyrkohistoria, den kristna församlingen, Petrus, Paulus, Franciskus, den heliga Birgitta.
- Fördjupade etiska, religiösa och existentiella diskussioner.

Naturkunskap

- Trädgårdens träd och buskar
- Jordbruk
- Grönsaker och rotfrukter
- Människan och hälsan
- Sex och samlevnadskunskap

År 2.

Religion

- Bibeln och kristendomen som grund för vår kultur.
- En första inblick i de kristna världsreligionerna samt i sådana kyrkor, religioner och minoriteter som ansluter sig till elevernas liv

Naturkunskap

- Havet
- Vattnets kretslopp
- Jorden och dess regioner
- Vegetationszoner
- Jorden som planet

År 3.

Religion

- Hemförsamlingen och dess verksamhet
- Kristna i olika delar av världen
- Världsreligioner

Naturkunskap

- Skogens växter och djur
- Organismer och livsmiljöer
- Ekosystem
- Värme, ljus och ljud

Musik

I Sång, åk 1-2

- "Lärasånger":

sånger om trafiken, veckodagarna, månaderna, klockan och alfabetet.

- Leksånger och danslekar

- Temasång:

vänskap och fred, "Jorden runt-sånger", "Höstsjung", advent och Lucia, julsånger, "Vintersjung", vårsånger, sommarsånger, kyrkoårets sånger .

"Det var en gång..." - Skolmusik 2010.

- Gemensamma sånger, åk 1-2: Bockarna Bruse, Lasse Liten, Var bor du lilla råtta, Valpen min, Trollkarlen, Du käre lille snickerbo, Blåsippan, Idas sommarvisa, psalm: Gud som haver barnen kär.

- Dans, rörelse och drama: sång- och danslekar, dramatisering av sångtexter, rörelse/dans till musik.

II Instrumentalspel, åk 1-2

- Puls- och rytmspel: claves, maraccas, bjällror, handtrumma, tamburin, triangel, congas, bongos, cymbal, klocka, triangel.

- Ton- och melodispel på tonboxar och stavspel: ostinato, enkelt ackompanjemang med ters-, kvint- och oktavklanger, samt improvisation på pentatonisk skala.

III VI lyssnar på musik, åk 1-2

Lyssna, måla och röra sig till musik av Beethoven, Strauss d. y, Strauss d. ä, Vivaldi, Grieg, Tjakovskij, Saint-Saëns, Haydn,

Albinoni, och Bach.

Instrumentkännedom: rytminstrument och stavspel.

Tvärflöjt, klarinett, fagott, trumpet, violin, kontrabas, piano, orgel, harpa.

I Sång, åk 3-4

Temasång: se åk 1-2

Gemensamma sånger: Världens minsta land, Teddybjörnen Fredriksson, Plocka vill jag skogsviol, Yellow Submarine, He´s got the whole world, Ett gammalt fult och elakt troll, psalm: Jag lyfter ögat mot himmelen.

Dans, rörelse och drama: sång- och danslekar, enkel sällskapsdans, dramatisera text och/eller musik.

II Instrumentalspel, åk 3-4

Gitarr: Åk 3: D-dur: D och/eller D, A7. Åk 4: D-dur: D, G, Em, A7.

Elbas: Åk 3: D-dur: grundton på lösa strängar. Åk 4: D-dur: grundton på lösa strängar och/eller med grepp.

Blockflöjt: Åk 3: ettstruket g, a, b, tvåstruket c och d. Åk 4: ettstruket c, d, e, f, g, a, b, tvåstrukna c och d.

Stavspel: ostinato och pentatonisk

improvisation samt bluesskala.
Ensemblespel: gitarr, elbas, blockflöjt, stavspel
i tonarten D-dur.

III Vi lyssnar på musik, åk 3-4

Sergej Prokofjev, Peter och vargen
Edward Elgar, Pomp and Circumstances
Albinoni, Adagio
Konstmusik, folkmusik och populärmusik från
Norden.
Instrumentkännedom: indelningsprinciper för
slag-, blås- och stränginstrument samt några
slag-, blås- och stränginstrument i
symfoniorkestern. Gitarren och elbasen.

I Sång, åk 5-6

Sång till eget ackompanjement samt i
samband med ensemblespel. Rösten. Hörseln.
Populärmusik och jazz.
Temasång: se åk 1-2.
Gemensamma sånger: Morning has broken,
Brev från kolonien, Side by side,
Greensleeves, I have a dream, This little light
of mine, psalm: Guds kärlek är som stranden.
Dans, rörelse och drama: danslekar, enkel
sällskapsdans, dramatisera "handlingen" i
programmusik.

II Instrumentalspel, åk 5-6

Trumsetet: enkel 4/4-takt.
Piano: grundackordets uppbyggnad.
Ensemblespel gitarr, bas, trummor, piano och
sång, i tonarterna D-dur och A-dur.
Blockflöjt: ettstrukna oktaven, tvåstrukna c och
d, höjnings- och sänkningstecken.

Egen komposition (text och /eller melodi) med
hjälp av t ex en egen ackordföljd.

III Vi lyssnar på musik

Åk 5: utomeuropeisk musik,
instrumentfamiljerna i utomeuropeisk konst-
och folkmusik.
Åk 6: västerländsk konstmusik. Operett och
musikal. Symfoniorkestern.

Gemensamma sånger, åk 1-6

Vem kan segla förutan vind, Vinden drar,
Videvisan, Säg mig du lilla fågel, Nu grönskar
det, I sommarens soliga dagar, Sommarpsalm
från Åland, Ålänningens sång, psalm: Måne
och sol.

Gemensam samling för åk 1-6: "Höstsjung" -
sånger om hösten, vänskap och fred, övriga
sånger samt ensemblespel. "Vintersjung" -
sånger om vintern, Topelius, Runeberg, Alla
hjärtans dag, övriga sånger samt ensemblespel.
"Det var en gång..." - Skolmusik 2010.

Musiklära, åk 1-6

- Takt och rytm: puls, takt och taktstreck, 2/4-,
3/4- och 4/4-takt, helnot, halvnot,
fjärdedelsnot, åttondelsnot, helpaus och
fjärdedelspaus.
- Ton och melodi: notsystemet, g-klaven,
stamtonerna, c-durskalan, fras, fraspår och
frاسبåge, ostinato, kanon, AB-formen.
- Föredragsbeteckningar: -dynamik: piano,
forte, crescendo, diminuendo - tempo: tempo, a
tempo, accelerando, ritardando, fermat. Solo,
tutti.
Repristecken: Repristecken, D.C., D.C. al Fine
-Takt och rytm: sextondelsnot och

sextondelspaus, punkterad halvnot, punkterad fjärdedelsnot, punkterad åttondelsnot samt pauser, 3/8, 6/8 samt a la breve, upptakt, synkop.

-Ton och melodi: sänkings- och höjningstecken, dur och moll, ABA-form, pentatonik.

-Föredragsbeteckningar: -dynamik: forte fortissimo, mezzo forte, piano pianissimo, mezzo piano - tempo: allegro, moderato, andante, adagio.

- Takt och rytm: trioler, sammansatta och oregelbundna taktarter.

- Ton och melodi: oktaverna, tillfälliga och fasta förtecken, dur och mollskala, tonika, dominant, intervallen prim, ters, kvint, oktav. prim, ters, kvint, oktav.

- Föredragsbeteckningar: - dynamik: forte fortissimo, piano pianissimo - tempo: presto, vivace, allegretto, lento, largo, Mäzels metronom